

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 15.6.2006
KOM(2006) 302 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI
DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

w sprawie planu działań dotyczącego gospodarki leśnej UE

{SEK(2006) 748}

KOMUNIKAT KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie planu działań dotyczącego gospodarki leśnej UE

1. WPROWADZENIE

Niniejszy komunikat jest odpowiedzią na prośbę Rady¹ skierowaną do Komisji, by przedstawić plan działań dotyczący gospodarki leśnej UE w 2006 r. Został on przygotowany w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i w porozumieniu z zainteresowanymi stronami. W komunikacie uwzględniono sprawozdanie Parlamentu Europejskiego w sprawie realizacji strategii leśnej UE oraz stosowne sprawozdania Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów. Dokument roboczy służb Komisji załączony do niniejszego komunikatu zawiera przegląd procesu przygotowawczego.

2. ZASADY OGÓLNE I CELE

Zasady ogólne

W oparciu o rezolucję Rady z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie strategii leśnej Unii Europejskiej², plan działań stanowi ramy dla działań związanych z gospodarką leśną podejmowanych na poziomie Wspólnoty i państw członkowskich oraz służy jako instrument koordynujący działania wspólnotowe i politykę leśną poszczególnych państw członkowskich.

Ogólnym celem planu działań dotyczącego gospodarki leśnej UE jest wspieranie i wzmocnianie zrównoważonej gospodarki leśnej oraz wielofunkcyjnej roli pełnionej przez lasy. Cel ten opiera się na następujących podstawach:

- krajowe programy leśne, stanowiące stosowne ramy dla wypełniania międzynarodowych zobowiązań związanych z leśnictwem;
- rosnące znaczenie w polityce leśnej kwestii o zasięgu światowym i z pogranicza sektorów wymagające poprawy spójności i koordynacji;
- potrzeba wzmocnienia konkurencyjności sektora leśnego UE oraz należytego zarządzania lasami w UE;
- przestrzeganie zasady pomocniczości.

Dostrzegając wielorakość uwarunkowań naturalnych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz różnice dotyczące kwestii własności lasów w UE, w planie działań uznano potrzebę specyficznych sposobów podejścia i działań w odniesieniu do różnych rodzajów lasów. Podkreślono w nim istotną rolę, jaką w zrównoważonym zarządzaniu lasami w UE odgrywają ich właściciele.

---

¹ Konkluzje Rady w sprawie planu działań dotyczącego gospodarki leśnej UE, spotkanie nr 2662 Rady ds. rolnictwa i rybołówstwa w dniach 30-31 maja 2005 r.

² Dz.U. C 56 z 26.2.1999.

Plan działań ma na celu przyczynienie się do celów zaktualizowanej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia oraz celów na rzecz zrównoważonego rozwoju ustanowionych w Geteborgu. Uzupełnieniem planu będzie przygotowywany obecnie komunikat w sprawie konkurencyjności sektorów przemysłu UE związanych z leśnictwem.

Cele

Podczas przygotowywania planu działań dotyczącego gospodarki leśnej Komisja i państwa członkowskie opracowały wspólną wizję leśnictwa oraz wkładu, jaki lasy i leśnictwo wnoszą do współczesnego społeczeństwa:

Lasy dla społeczeństwa: wielofunkcyjne, trwałe leśnictwo, zaspokajające obecne i przyszłe potrzeby społeczne i wspierające podmioty utrzymujące się z leśnictwa.

Wielofunkcyjne leśnictwo zapewnia korzyści natury gospodarczej, środowiskowej, społecznej i kulturowej. Jest ono źródłem odnawialnych i przyjaznych dla środowiska surowców oraz odgrywa istotną rolę w rozwoju gospodarczym, tworzeniu miejsc pracy i dobrobytu w Europie, zwłaszcza na jej obszarach wiejskich. Lasy wywierają korzystny wpływ na jakość życia, zapewniając przyjemne otoczenie, stwarzając możliwości w zakresie rekreacji i leczenia profilaktycznego, jednocześnie utrzymując i intensyfikując walory środowiskowe i ekologiczne. Lasy stanowią dziedzictwo duchowe i kulturowe, które powinno być zachowane.

Zgodnie z powyższą wizją plan działań zawiera cztery główne cele:

- poprawa długotrwałej konkurencyjności;
- poprawa stanu środowiska i jego ochrona;
- przyczynianie się do poprawy jakości życia;
- wspieranie koordynacji i komunikacji.

Pięcioletni plan działań (2007-2011) obejmuje zestaw podstawowych działań, które Komisja proponuje zrealizować wspólnie z państwami członkowskimi. W planie wskazano również działania dodatkowe, które mogą być przeprowadzone przez państwa członkowskie zgodnie z określonymi warunkami i priorytetami przy pomocy istniejących instrumentów wspólnotowych, przy czym ich realizacja może również wymagać zastosowania instrumentów krajowych.

3. DZIAŁANIA

3.1. Poprawa długotrwałej konkurencyjności

Cel: Poprawa długotrwałej konkurencyjności sektora leśnego oraz upowszechnienie zrównoważonego wykorzystywania produktów leśnych i usług związanych z leśnictwem.

Konkurencyjność sektora leśnego jest niezbędną podstawą wielorakich korzyści, jakie leśnictwo przynosi społeczeństwu. W oparciu o odnawialne surowce naturalne

sektor leśny dysponuje ogromnym potencjałem dalszego rozwoju wysokiej jakości produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, które stanowią odpowiedź na różnorodne rosnące potrzeby społeczne. Zaistnienie silnego i dynamicznego sektora będącego w stanie sprostać wyzwaniom zmieniającego się świata wymaga prowadzenia badań i rozwoju technologicznego, różnicowania, wprowadzania innowacji oraz inwestowania w jakość pracy i kapitał ludzki.

Pierwsze działanie podstawowe: Zbadanie wpływu globalizacji na ekonomiczną rentowność i konkurencyjność leśnictwa w UE

Komisja przeprowadzi badanie dotyczące wpływu globalizacji na konkurencyjność leśnictwa w UE w celu określenia głównych czynników oddziałujących na zmiany w sektorze leśnym UE oraz stworzenia podstaw do dyskusji nad dalszymi działaniami, które należy podjąć celem wzmocnienia konkurencyjności i ekonomicznej rentowności tego sektora.

Drugie działanie podstawowe: Wspieranie badań i rozwoju technologicznego w celu wzmocnienia konkurencyjności sektora leśnego

Badania i rozwój technologiczny odgrywają kluczową rolę w zrównoważonym rozwoju sektora leśnego w UE.

Komisja będzie w dalszym ciągu wspierać działania badawcze i rozwój technologiczny w odniesieniu do leśnictwa prowadzone w ramach siódmego programu ramowego w dziedzinie badań naukowych³.

Komisja i państwa członkowskie będą w dalszym ciągu wspierać rozwój platformy technologicznej skupiającej sektory związane z leśnictwem. Komisja będzie uważnie kontrolować realizację strategicznego programu badawczego przygotowanego przez tę platformę. Państwa członkowskie mogą również skorzystać z możliwości w dziedzinie badań oferowanych w ramach EFRE⁴ w celu realizacji określonych projektów.

Komisja zbada możliwość ustanowienia wspólnotowego forum naukowego w dziedzinie leśnictwa w celu wzmocnienia kontaktów pomiędzy środowiskiem naukowym i politycznym. Pierwszym krokiem ze strony Komisji będzie organizacja w 2007 r. warsztatów w celu wymiany opinii na temat działań prowadzonych w tej dziedzinie przez Wspólnotę.

Trzecie działanie podstawowe: Wymiana i ocena doświadczeń w zakresie wyceny i wprowadzania do obrotu produktów nieдрzewnych i związanych z nimi usług

Lasy spełniają liczne funkcje, które nie znajdują odzwierciedlenia w cenach towarów drzewnych lub nieдрzewnych. Istnieje potrzeba określenia całkowitej wartości lasów i funkcji przez nie pełnionych, jak również opracowania i stosowania instrumentów służących zrekompensowaniu strat za niesprzedane produkty i usługi.

Komisja zaproponuje Stałemu Komitetowi ds. Leśnictwa (SFC) ustanowienie grupy roboczej ad hoc w celu oceny doświadczeń w zakresie mechanizmów dotyczących wyceny i rekompensowania strat za niesprzedane produkty i usługi. **Komisja** będzie

---

³ COM(2005) 119 wersja ostateczna.

⁴ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

pośredniczyć w wymianie doświadczeń, zaś **państwa członkowskie** będą w niej brać aktywny udział.

Będą one wspierać prowadzenie badań i projektów pilotażowych w zakresie wyceny, rekompensowania oraz innowacyjnych metod wprowadzania produktów leśnych i pokrewnych usług do obrotu, które to badania i projekty mogą być wspierane w ramach EFRROW⁵, instrumentu LIFE+⁶, siódmego programu ramowego w dziedzinie badań naukowych oraz programu „Inteligentna Energia-Europa” (IEE) będącego częścią składową programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP)⁷.

Czwarte działanie podstawowe: Propagowanie wykorzystywania biomasy leśnej do wytwarzania energii

Wykorzystywanie drewna jako źródła energii może przyczynić się do łagodzenia zmian klimatycznych poprzez zastępowanie paliw kopalnych, poprawę samowystarczalności energetycznej, gwarantowanie bezpieczeństwa dostaw oraz tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich.

Staly Komitet ds. Leśnictwa będzie wspierał realizację planu działań w sprawie biomasy⁸, w szczególności dotyczących rozwoju rynków zbytu granulatu drzewnego (tzw. pelety) i wiórów oraz informowania właścicieli lasów o możliwościach uprawy roślin energetycznych.

Komisja będzie wspomagać prowadzenie badań i dzielenie się doświadczeniami dotyczącymi wykorzystania drewna niskiej wartości, drewna małowymiarowego i odpadów drzewnych do wytwarzania energii. **Państwa członkowskie** dokonają oceny dostępności drewna i odpadów drzewnych oraz możliwości ich wykorzystania do produkcji energii na poziomie krajowym i regionalnym w celu rozważenia dalszych działań wspierających ich wykorzystanie w tym zakresie. Siódmy program ramowy w dziedzinie badań naukowych oraz program IEE-CIP stwarzają dogodne możliwości dla tego rodzaju działań.

W ramach tematu dotyczącego energii, będącego częścią składową programu szczegółowego „Współpraca” do siódmego programu ramowego **Komisja** będzie w dalszym ciągu wspierać badania i opracowanie technologii w zakresie wytwarzania energii cieplnej, elektrycznej, energii potrzebnej do chłodzenia oraz do produkcji paliw⁹ przy wykorzystaniu zasobów leśnych, jak również zachęcać do rozwoju platformy technologicznej dotyczącej biopaliw i wspierać realizację jej programu badawczego za pośrednictwem siódmego programu ramowego.

Piąte działanie podstawowe: Wspieranie współpracy pomiędzy właścicielami lasów oraz poprawa możliwości edukacyjnych i szkoleniowych w leśnictwie

W związku ze zmieniającą się strukturą własności oraz wzrastającą liczbą właścicieli lasów niebędących rolnikami, coraz więcej tychże właścicieli nie posiada stosownych umiejętności w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej. Rozdrobnienie

---

⁵ Rezolucja Rady (WE) nr 1290/2005 (Dz.U. L 209 z 11.8.2005).

⁶ COM(2004) 621 wersja ostateczna.

⁷ COM(2005) 121 wersja ostateczna.

⁸ COM(2005) 628 wersja ostateczna.

⁹ COM(2006) 34 wersja ostateczna.

prywatnych gospodarstw leśnych może doprowadzić do wystąpienia dodatkowych trudności oraz spowodować wzrost kosztów gospodarowania lasami, zmniejszając jednocześnie możliwości wykorzystania drewna i utrudniając dyspozycyjność służb leśnych. Istnieje również potrzeba zagwarantowania dobrze wyszkolonych i zdolnych do przystosowania się pracowników leśnych.

Dlatego też **państwa członkowskie** będą wspierać szkolenia zawodowe i kształcenie właścicieli lasów i pracowników leśnych. Będą one także wspierać rozwój usług doradczych dla właścicieli lasów i ich stowarzyszeń. Usługi te przyczynią się do propagowania nowych sposobów podejścia rynkowego, rozpowszechniania informacji na temat metod zrównoważonego zarządzania oraz zdobywania przez właścicieli lasów umiejętności w zakresie poprawy różnorodności biologicznej i odtwarzania siedlisk. **Komisja i państwa członkowskie** dokonają wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk oraz sposobów na poprawę zaopatrzenia rynku w drewno przeznaczone do zastosowań w przemyśle. EFRROW, jak również instrumenty wspólnotowe w dziedzinie edukacji i szkoleń stwarzają możliwości wspierania takich działań.

W celu wzmocnienia konkurencyjności i ekonomicznej rentowności leśnictwa, oraz w ramach własnych priorytetów, **państwa członkowskie** mogą również:

- wspierać współpracę pomiędzy właścicielami lasów, sektorami przemysłu i zainteresowanymi stronami mającą na celu opracowanie nowych produktów, procesów, technologii i stworzenie skutecznych rynków;
- zachęcać do inwestycji mających na celu podniesienie wartości gospodarczej lasów;
- wspierać zakładanie i rozwój stowarzyszeń prywatnych właścicieli lasów.

3.2. Poprawa stanu środowiska i jego ochrona

Cel: Utrzymanie i stosowna poprawa stanu różnorodności biologicznej, propagowanie sekwestracji dwutlenku węgla, zachowanie integralności, dobrego stanu i odporności ekosystemów leśnych na różnorodnych poziomach geograficznych.

Kluczowymi czynnikami gwarantującymi dobry stan ekosystemu leśnego są utrzymanie jego zdolności produkcyjnych, odporności oraz różnorodności biologicznej. Dobry stan ekosystemu jest z kolei niezbędny dla zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki.

Lasy odgrywają istotną rolę w realizacji wspólnotowych celów na rzecz zrównoważonego rozwoju ustanowionych w Geteborgu, jak również tych ustanowionych w ramach szóstego wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego, zwłaszcza w jego odpowiednich strategiach tematycznych.

Szóste działanie podstawowe: Wspieranie UE w zagwarantowaniu zgodności ze zobowiązaniami dotyczącymi łagodzenia zmian klimatycznych podjętymi w ramach UNFCCC¹⁰ i w protokole z Kioto oraz wspieranie w przystosowywaniu się do skutków zmian klimatycznych

Lasy są biotopami obniżającymi zawartość dwutlenku węgla i są one zdolne do produkcji odnawialnych i przyjaznych dla środowiska surowców i roślin energetycznych. Jednak około 25% całkowitych emisji gazów cieplarnianych na świecie jest powodowane zmianami w sposobie gospodarowania gruntami. Najznaczniejszą z nich jest wylesianie obszarów tropikalnych¹¹.

Komisja, we współpracy z SFC, zbada jak w bardziej skoordynowany sposób odpowiadać na zobowiązania wynikające z art. 3.3 i 3.4¹² protokołu z Kioto, między innymi sporządzając sprawozdania na temat zmian w sposobie gospodarowania gruntami i gospodarce leśnej.

Komisja będzie pośredniczyć w wymianie pomiędzy SFC a europejską grupą ekspertów ds. biotopów obniżających zawartość dwutlenku węgla¹³, tak by podnieść skuteczność dyskusji na temat łagodzenia zmian klimatycznych. Dyskusja ta dotyczyć będzie działań podejmowanych w celu ograniczenia wylesiania na świecie, jak również zobowiązań w odniesieniu do klimatu na okres po 2012 r.

Komisja będzie w dalszym ciągu wspierać prowadzenie badań naukowych, szkoleń i opracowywanie analiz dotyczących skutków zmian klimatycznych i przystosowywania się do nich.

Państwa członkowskie zachęcane są do prac nad oceną wpływu zmian klimatycznych, do podnoszenia świadomości i wymiany doświadczeń w tym zakresie, jak również do propagowania działań na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatycznych i przystosowywania się do nich.

Siódme działanie podstawowe: Przyczynianie się do osiągnięcia zmienionych celów Wspólnoty w zakresie różnorodności biologicznej ustanowionych do roku 2010 i na przyszłe lata¹⁴

W związku z tym, że różnorodność biologiczna w UE narażona jest na ubożenie i ciągły spadek, należy podjąć przyspieszone działania na poziomie Wspólnoty i państw członkowskich w celu przywrócenia siedlisk i naturalnych ekosystemów, jeśli dąży się do osiągnięcia celu, jakim jest powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej.

Komisja wystąpi zatem do Stałego Komitetu ds. Leśnictwa z następującymi propozycjami:

- wymiana doświadczeń z realizacji sieci Natura 2000 na obszarach leśnych;

---

¹⁰ Ramowa Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

¹¹ COM(2005) 35 wersja ostateczna.

¹² Zalesianie, ponowne zalesianie, wylesianie i gospodarka leśna.

¹³ Grupa ta prowadzi dyskusje na temat gospodarki gruntami i zmian w niej zachodzących oraz leśnictwa (LULUCF) w ramach spotkań Ramowej Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC).

¹⁴ COM(2006) 216 wersja ostateczna „Powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej do roku 2010 i w przyszłości”.

- rozważenie monitorowania różnorodności biologicznej w lasach jako projektu pilotażowego w ramach prac prowadzonych w chwili obecnej nad wskaźnikami dotyczącymi różnorodności biologicznej w UE¹⁵;
- rozważenie monitorowania rozdrobnienia lasów oraz wpływu powiększania się terenów leśnych na różnorodność biologiczną;
- ocena istniejących informacji i prac naukowych na temat pożądanej wielkości obszaru zajmowanego przez lasy naturalne i sposobów ich ochrony;
- urzeczywistnianie CBD¹⁶ i innych decyzji dotyczących różnorodności biologicznej lasów.

Komisja będzie okresowo organizować wspólne spotkania europejskich szefów sektora leśnego i ochrony przyrody oraz propagować aktywny udział organów administracji leśnej w nieformalnej wymianie pomiędzy państwami członkowskimi dotyczącej stosowania prawodawstwa w dziedzinie ochrony przyrody w UE („GreenEnforce Network”).

Ósme działanie podstawowe: Prace nad europejskim systemem monitorowania lasów

Program monitorowania „Forest Focus”¹⁷ zakończy swą działalność w 2006 r. W latach 2007-2013 wspieranie działań w zakresie monitorowania środowiska na poziomie UE będzie możliwe w ramach nowego instrumentu LIFE+.

W celu wypełnienia zobowiązań Komisji i państw członkowskich podjętych w ramach międzynarodowych umów oraz w celu stosowania dyrektyw takich jak dyrektywa dotycząca sieci Natura 2000, ramowa dyrektywa wodna oraz dyrektywa dotycząca ochrony roślin, istnieje potrzeba zharmonizowania informacji na temat lasów.

Komisja, wspólnie z **państwami członkowskimi** i odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi będzie podejmowała działania zmierzające do ustanowienia europejskiego systemu monitorowania lasów, który wykorzystywałby istniejące bazy danych i systemy monitorowania lasów. Najlepszym sposobem gwarantującym zaspokojenie potrzeb w zakresie sprawozdawczości do celów naukowych i politycznych jest spójny system działający w oparciu o systemy gromadzenia danych, zarówno istniejące, jak i te, które zostaną wkrótce udostępnione¹⁸, oraz w oparciu o fachową wiedzę pochodzącą z państw członkowskich, Komisji (Wspólne Centrum Badawcze, Eurostat¹⁹), EEA²⁰ i międzynarodowych organizacji (np. UNECE²¹, FAO²²). Wspólne Centrum Badawcze ustanowi europejskie centrum danych dotyczących lasów. Monitorowanie lasów nie będzie ograniczało się do wskaźników

¹⁵ „SEBI 2010” („Streamlining European 2010 Biodiversity Indicators” we współpracy z Europejską Agencją Środowiska i Programem Ochrony Środowiska Organizacji Narodów Zjednoczonych).

¹⁶ Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej

¹⁷ Rozporządzenie (WE) nr 2152/2003 (Dz.U. L 324 z 11.12.2003).

¹⁸ UE realizuje obecnie dwie inicjatywy, dzięki którym do 2008 r. mają zostać dostarczone w stosownym czasie zaawansowane i spójne informacje geoprzestrzenne: system nawigacji satelitarnej „Galileo” oraz system obserwacji Ziemi „GMES” (Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa).

¹⁹ Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich.

²⁰ Europejska Agencja Środowiska.

²¹ Europejska Komisja Gospodarcza ONZ.

²² Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. wyżywienia i rolnictwa.

środowiskowych, lecz obejmie także informacje dotyczące kwestii ekonomicznych oraz społecznych i mogłoby objąć również wskaźniki zatwierdzone podczas czwartej Konferencji Ministerialnej na temat ochrony lasów w Europie (MCPFE)²³.

Dziewiąte działanie podstawowe: Poprawa ochrony lasów w UE

Požary lasów, czynniki biotyczne i zanieczyszczenie powietrza wywierają znaczny wpływ na stan ekologiczny i zdolności produkcyjne lasów w UE. Handel światowy i zmiany klimatyczne podniosły liczbę potencjalnych nosicieli pośrednich organizmów szkodliwych i gatunków inwazyjnych. W związku z tym, że ochrona lasów przed biotycznymi i abiotycznymi czynnikami jest jednym z głównych priorytetów polityki leśnej, niezbędne jest posiadanie aktualnych informacji na temat stanu lasów w UE.

Komisja zamierza:

- podejmować działania zmierzające do dalszego rozwoju Europejskiego Systemu Informacji o Pożarach Lasów;
- przeprowadzić badanie mające na celu analizę głównych czynników wpływających na zmiany stanu lasów w Europie (w tym kwestii pożarów lasów), skuteczności istniejących instrumentów i środków wspólnotowych w zakresie ochrony lasów, jak również potencjalnych możliwości zwiększenia skuteczności tych środków w przyszłości;
- zachęcać państwa członkowskie do tworzenia grup zajmujących się badaniem określonych problemów związanych ze stanem lasów w danym regionie;
- wspierać badania nad ochroną lasów i kwestiami fitosanitarnymi w kontekście siódmego programu ramowego w dziedzinie badań naukowych.

Ponadto, przy pomocy EFRROW oraz instrumentu LIFE+, **państwa członkowskie** mogą:

- opracowywać krajowe wytyczne dotyczące zalesiania i propagować zalesianie w celu poprawy stanu środowiska i jego ochrony;
- wspierać systemy rolno-leśne;
- wspierać działania prowadzone w lasach w ramach sieci Natura 2000;
- wspierać programy przeznaczone dla właścicieli lasów, w celu podjęcia przez nich dobrowolnych zobowiązań w zakresie ochrony środowiska;
- wspierać inwestycje przyczyniające się do podniesienia wartości gospodarczej lasów;
- wspierać działania w zakresie zapobiegania pożarom lasów;
- wspierać odtwarzanie lasów zniszczonych przez klęski żywiołowe i pożary;
- wspierać prowadzenie badań dotyczących przyczyn pożarów lasów, kampanie informacyjne oraz projekty szkoleniowe i demonstracyjne;

---

²³ Czwarta konferencja MCPFE (Wiedeń 2003): Wskaźniki na rzecz zrównoważonej gospodarki leśnej.

- dokonać przeglądu i aktualizacji obszerniejszych strategii ochrony przed biotycznymi i abiotycznymi czynnikami, łącznie z prowadzeniem badań nad oceną ryzyka w związku z organizmami szkodliwymi i gatunkami inwazyjnymi.

3.3. *Przyczynianie się do poprawy jakości życia*

Cel: Przyczynianie się do poprawy jakości życia poprzez zachowanie i poprawę społecznego i kulturowego wymiaru lasów.

Lasy są źródłem produktów i usług, z których korzystają obywatele i które mają wpływ na ich zdrowie i jakość życia. Stwarzają one możliwości rekreacyjne na obszarach miejskich i wiejskich, stanowią miejsce pracy i źródło dochodu dla milionów obywateli, chronią glebę, wodę i przeciwdziałają erozji, pustynnieniu i zagrożeniom naturalnym.

W celu przyczynienia się do poprawy jakości życia poprzez zachowanie i poprawę socjalnego i kulturowego wymiaru lasów **państwa członkowskie**, w ramach własnych priorytetów oraz przy pomocy EFRROW, mają możliwość wspierania inwestycji przyczyniających się do podniesienia użyteczności publicznej lasów.

Dziesiąte działanie podstawowe: Wspieranie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie ochrony środowiska

Podnoszenie świadomości społecznej jest niezbędne do zagwarantowania, że korzyści płynące ze zrównoważonej gospodarki leśnej są w należyty sposób uznawane przez społeczeństwo.

Komisja będzie pośredniczyć w wymianie doświadczeń pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie edukacji ekologicznej i kampanii informacyjnych, w szczególności tych skierowanych do dzieci (inicjatywy takie jak „Szkoła w lesie”, czy też „Ośrodki wiedzy o lesie”). **Państwa członkowskie** będą wspierać kształcenie w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej.

Jedenaste działanie podstawowe: Utrzymanie i poprawa ochronnych funkcji lasów

Rosnące zagrożenie klęskami żywiołowymi, ekstremalne zjawiska atmosferyczne, jak również problemy związane z erozją i pustynnieniem na niektórych obszarach w Europie uwypuklają znaczenie ochronnej funkcji lasów, w szczególności na terenach górskich i śródziemnomorskich.

Istnieje zatem potrzeba skoordynowanego monitorowania i planowania, jak również podjęcia skutecznych środków ochronnych. Podnoszenie świadomości i wymiana wiedzy na temat zagrożeń naturalnych oraz zarządzania ryzykiem mają zasadnicze znaczenie.

W ramach własnych priorytetów, a także przy pomocy EFRROW **państwa członkowskie** mogą:

- intensyfikować inwestycje i udoskonalać zrównoważoną gospodarkę leśną na rzecz zapobiegania zagrożeniom naturalnym i zabezpieczenia przed nimi;

- włączyć powyższe aspekty do działań związanych z kształceniem i podnoszeniem świadomości w zakresie leśnictwa.

Przy pomocy EFRE państwa członkowskie mogą intensyfikować inwestycje na rzecz zapobiegania zagrożeniom naturalnym i zabezpieczenia przed nimi, zwłaszcza w ramach współpracy transgranicznej.

Komisja będzie pośredniczyć w wymianie doświadczeń w zakresie środków podejmowanych w celu poprawy ochronnej funkcji lasów.

Dwunaste działanie podstawowe: Zbadanie potencjału lasów miejskich i podmiejskich

Dla wielu Europejczyków lasy miejskie są głównym źródłem kontaktu z korzyściami i wartościami płynącymi z przyrody. Działania związane z planowaniem i tworzeniem lasów miejskich i podmiejskich oraz zarządzaniem nimi wiążą się z nowymi wyzwaniami dla podmiotów zarządzających, w szczególności jeśli chodzi o zaangażowanie i współpracę z lokalnymi społecznościami, które mogą odczuwać skutki działalności prowadzonej w tych lasach lub oczekiwać korzyści z niej płynących.

W oparciu o prace badawcze **Komisja i państwa członkowskie** zamierzają:

- dokonać przeglądu i połączenia metodologii służących ocenie wpływu lasów miejskich i podmiejskich na społeczeństwo i jednostkę w celu ustanowienia długotrwałych wskaźników i ogólnych ram dla przyszłych inwestycji i zarządzania;
- zbadać struktury i włączyć lokalne społeczności oraz nietypowe zainteresowane strony do procesu planowania i tworzenia lasów miejskich i podmiejskich, zarządzania nimi i korzystania z nich.

3.4. *Wspieranie koordynacji i komunikacji*

Cel: Poprawa spójności i współpracy pomiędzy sektorami w celu wypośrodkowania celów gospodarczych, środowiskowych i społeczno-kulturowych na różnorodnych poziomach organizacyjnych i instytucjonalnych.

Podczas gdy polityka leśna leży w gestii państw członkowskich, liczne inicjatywy polityczne wywierające wpływ na sektor leśny są opracowywane na poziomie europejskim. Dla sektora leśnego szczególnie ważna jest koordynacja poszczególnych obszarów polityki w państwach członkowskich, koordynacja pomiędzy państwami członkowskimi i Komisją, jak również w samej Komisji.

Trzynaste działanie podstawowe: Wzmocnienie pozycji Stałego Komitetu ds. Leśnictwa

Decyzja Rady ustanawiająca Stały Komitet ds. Leśnictwa²⁴ wyposaża tenże w liczne uprawnienia dotyczące aspektów związanych z wymianą informacji i doradztwem.

W celu umożliwienia skoordynowanej realizacji planu działań **Komisja**, wspólnie z **członkami komitetu**, ustanowi roczny program prac komitetu.

Komisja będzie organizatorem wspólnych spotkań pomiędzy członkami SFC a Grupą doradczą ds. leśnictwa i korka²⁵, jak również z innymi organami doradczymi, takimi jak Komitet doradczy ds. polityki Wspólnoty w dziedzinie leśnictwa i przemysłu związanego z leśnictwem²⁶.

Komisja będzie starała się wzmocnić aktywny udział doradczy SFC w procesie kształtowania polityki, w szczególności poprzez zachęcanie komitetu do sporządzania dokumentów przedstawiających jego stanowisko oraz sprawozdań z własnej inicjatywy.

Metody pracy SFC zostaną odpowiednio dostosowane poprzez ustanowienie grup roboczych ad hoc.

Państwa członkowskie są zachęcane w dalszym ciągu do organizacji regularnych spotkań szefów administracji leśnej państw UE.

Czternaste działanie podstawowe: Wzmocnienie koordynacji pomiędzy obszarami polityki w kwestiach związanych z leśnictwem

W celu wzmocnienia skutecznej wymiany informacji na temat inicjatyw, które mogą wywierać wpływ na sektor leśny, w każdej Dyrekcji Generalnej zostanie wyznaczona osoba koordynująca, odpowiedzialna za kwestie polityczne związane z leśnictwem. **Komisja** będzie regularnie informować SFC o inicjatywach i działaniach podejmowanych w różnych obszarach politycznych, które są istotne z punktu widzenia prac tego komitetu. **Komisja** w dalszym ciągu będzie wzmocniać pozycję grupy ds. leśnictwa obejmującej przedstawicieli jej różnych służb, przy jednoczesnym zachowaniu swoich struktur administracyjnych i zakresu kompetencji tych służb.

Piętnaste działanie podstawowe: Zastosowanie otwartej metody koordynacji (OMC) w odniesieniu do krajowych programów leśnych

Rada Europejska obradująca w Lizbonie określiła OMC jako metodę wspomagającą państwa członkowskie w stopniowym opracowywaniu swoich polityk.

Możliwość zastosowania OMC w przypadku dobrowolnie podejmowanej koordynacji krajowych programów leśnych zostanie zbadana przez **państwa członkowskie** i **Komisję** w ramach SFC.

---

²⁴ Decyzja 89/367/WE (Dz.U. L 165 z 15.6.1989, str. 14).

²⁵ Decyzja 2004/391/WE (Dz.U. L 120 z 24.4.2004, str. 50).

²⁶ Decyzja 97/837/WE (Dz.U. L 346 z 17.12.1997, str. 95).

Szesnaste działanie podstawowe: Wzmocnienie pozycji UE w międzynarodowych przedsięwzięciach związanych z leśnictwem

W celu zagwarantowania spójności w przebiegu międzynarodowych przedsięwzięć związanych z leśnictwem niezbędna jest koordynacja na wysokim poziomie zarówno w strukturach **Komisji**, jak i **państwach członkowskich**. W tym względzie zasadniczą rolę odgrywają grupy robocze Rady, w szczególności grupa ds. leśnictwa.

Głównym narzędziem wspierania międzynarodowych zobowiązań w krajach nienależących do UE jest współpraca gospodarcza i współpraca na rzecz rozwoju, które pozostają we wspólnej gestii **Wspólnoty** i **państw członkowskich**. Ogólny poziom pomocy rozwojowej wzrośnie w najbliższym dziesięcioleciu. Wyzwanie stanowi kwestia zagwarantowania należytego uwzględnienia roli lasów przy podejmowaniu decyzji dotyczących przydziału środków budżetowych.

Mimo że po 2006 r. **Komisja** nie będzie dysponować szczególnym instrumentem finansowym na rzecz leśnictwa, począwszy od 2007 r. w dalszym ciągu będą istnieć możliwości finansowego wsparcia w ramach programu tematycznego „Środowisko i zasoby naturalne”, jak również w ramach programów krajowych lub regionalnych. Pozwoli to na wspieranie realizacji wielostronnych porozumień dotyczących środowiska²⁷ oraz kontynuację przedsięwzięć podejmowanych w ramach polityki leśnej²⁸. Plan działań UE dotyczący egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT)²⁹ będzie kolejnym celem priorytetowym wspieranym przez **Komisję** i **państwa członkowskie**, w szczególności jeśli chodzi o tworzenie potencjału w krajach partnerskich FLEGT.

W odniesieniu do współpracy z krajami przystępującymi i kandydującymi do przystąpienia oraz europejskimi krajami sąsiadującymi **Komisja** będzie w dalszym ciągu brać aktywny udział w Konferencjach Ministerialnych w sprawie ochrony lasów w Europie, w Komitecie ds. Drewna w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ oraz w działaniach FAO związanych z kwestiami leśnymi.

Siedemnaste działanie podstawowe: Zachęcanie do wykorzystywania drewna i innych produktów leśnych pochodzących z lasów zarządzanych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju

Stosowne działania zachęcające do zwiększenia wykorzystywania drewna i innych produktów leśnych zostaną włączone do mającego się ukazać komunikatu dotyczącego konkurencyjności sektorów przemysłu UE związanych z leśnictwem. Jest to komunikat uzupełniający do Komunikatu w sprawie konkurencyjności sektorów przemysłu UE związanych z leśnictwem³⁰, w którym dokonano dogłębnej analizy tego sektora i określono główne wyzwania. Ze względu na rosnącą światową konkurencję, z którą muszą się zmierzyć sektory przemysłu UE związane z leśnictwem, w mającym się ukazać komunikacie uwaga zostanie skupiona na środkach służących wzmocnieniu warunków ramowych dla tych sektorów, w szczególności w kwestiach dotyczących energii i surowców. W tej kwestii komunikat

---

²⁷ Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej, Ramowa Konwencja ONZ w sprawie zmian klimatu, Konwencja ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia, Konwencja ONZ o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem.

²⁸ Forum Leśne ONZ, Międzynarodowa Umowa w sprawie Drewna Tropikalnego.

²⁹ COM(2003) 251 wersja ostateczna.

³⁰ COM(1999) 457 wersja ostateczna.

oprze się na wynikach prac Grupy wysokiego szczebla ds. konkurencyjności, energii i środowiska. Ponadto obejmie on kwestie związane z innowacjami i badaniami i rozwojem oraz działalnością edukacyjną, szkoleniową i informacyjną.

W ramach planu działań **Komisja** będzie pośredniczyć w wymianie doświadczeń pomiędzy państwami członkowskimi poprzez opracowanie wytycznych dotyczących stosowania dyrektywy o zamówieniach publicznych w odniesieniu do produktów leśnych.

Osiemnaste działanie podstawowe: Udoskonalenie wymiany informacji i komunikacji

Dostępność i przekazywanie aktualnych informacji są istotne dla podnoszenia świadomości społecznej i uwzględniania kwestii leśnych w podejmowaniu decyzji politycznych.

Komisja, przy aktywnym udziale **państw członkowskich**, opracuje strategię komunikacji w dziedzinie leśnictwa. Przedstawi ona zarys głównych działań, jakie należy podjąć w celu poprawy informowania na temat kwestii leśnych we Wspólnocie. W ramach przygotowywania strategii odbywać się będzie wymiana doświadczeń pomiędzy państwami członkowskimi. Zbadana zostanie również możliwość podejmowania konkretnych działań w zakresie komunikacji w kontekście przyszłych międzynarodowych inicjatyw leśnych³¹.

W ramach portalu internetowego Europa **Komisja** przygotowuje stronę poświęconą leśnictwu. **Państwa członkowskie** zagwarantują, że informacje związane z leśnictwem dostępne na krajowych stronach internetowych będą mogły zostać połączone ze stroną internetową poświęconą leśnictwu na portalu Europa.

W ramach inicjatywy na rzecz europejskiego systemu monitorowania lasów **Komisja** będzie prowadzić prace nad utworzeniem europejskiej platformy w dziedzinie informowania i komunikowania na temat leśnictwa, w celu lepszego wykorzystania i przekazywania dostępnych informacji.

Ponadto **państwa członkowskie** są zachęcane do organizacji wydarzeń medialnych, takich jak „Tydzień lasu”, czy też „Dzień lasu” w celu podnoszenia świadomości w zakresie korzyści płynących ze zrównoważonej gospodarki leśnej.

4. OCENA

Plan działań realizowany będzie przez okres pięciu lat (2007 – 2011). Ocena średniookresowa zostanie przeprowadzona w 2009 r., natomiast ocena końcowa w 2012 r. Sprawozdanie z realizacji planu działań zostanie przedstawione Radzie i Parlamentowi Europejskiemu w 2012 r.

Współpraca pomiędzy zainteresowanymi stronami w zakresie realizacji planu działań na poziomie Wspólnoty będzie odbywać się głównie w ramach Grupy doradczej ds. leśnictwa i korka.

---

³¹ Szósta sesja Forum Leśnego Organizacji Narodów Zjednoczonych: propozycja ogłoszenia 2010 r. Międzynarodowym Rokiem Lasu.

Funkcję organu koordynującego pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi w procesie realizacji planu działań będzie pełnić Stały Komitet ds. Leśnictwa. Będzie on również brać czynny udział w przeprowadzaniu oceny średniookresowej i końcowej.